

• • • • •

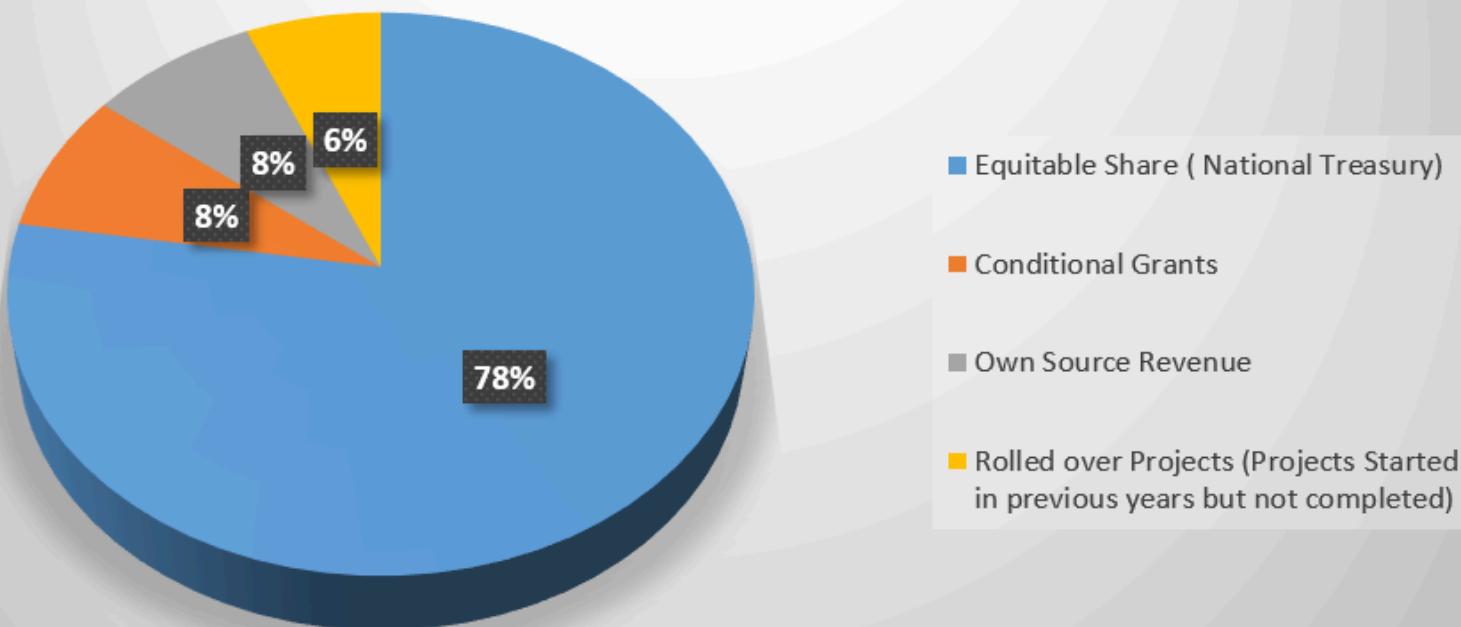
FY 2024/25

SERIKALI YA KAUNTI YA **KIRINYAGA**

BAJETI The “Mwananchi Guide” **TAREHE 30 JUNI 2024**

VYANZO VYA MAPATO

Sheria ya USM.2012 inataka bajeti ya serikali itangazwe. Mwongozo huu wa Mwananchi kwa hiyo unalenga kusambaza taarifa za bajeti ya Mwaka wa Fedha wa 2024/2025 kwa makundi yote ya jamii.

VYANZO VYA MAPATO UJUMLA WA BAJETI NA FEDHA

Bajeti ya Kaunti ya Mwaka wa Fedha wa 2024/25 Shilingi. 8,079,166,940

- Mgao Sawa uliopokelewa kutoka Hazina ya Kitaifa Shilingi. 6,262,130,876, ikiwa ni asilimia 78% ya jumla ya bahasha ya rasilimali.
- Ruzuku ya Masharti (Fedha kutoka kwa washirika wa Maendeleo ikijumuisha serikali ya Kitaifa Shilingi. 647,716,719 ambayo ni 8%.
- Mapato ya Chanzo Mwenyewe (OSR) (mapato yanayokusanywa kutoka kwa vibali vya biashara, ada za soko na maegesho, na viwango vya ardhi) Shilingi. 650,000,000 ikichukua 8%.
- Miradi ya Kuendeleza (kufungua/kufunga salio/miradi ilianza mwaka wa 2023 lakini haijakamilika Shilingi. 519,319,345 ambayo ni 6%.

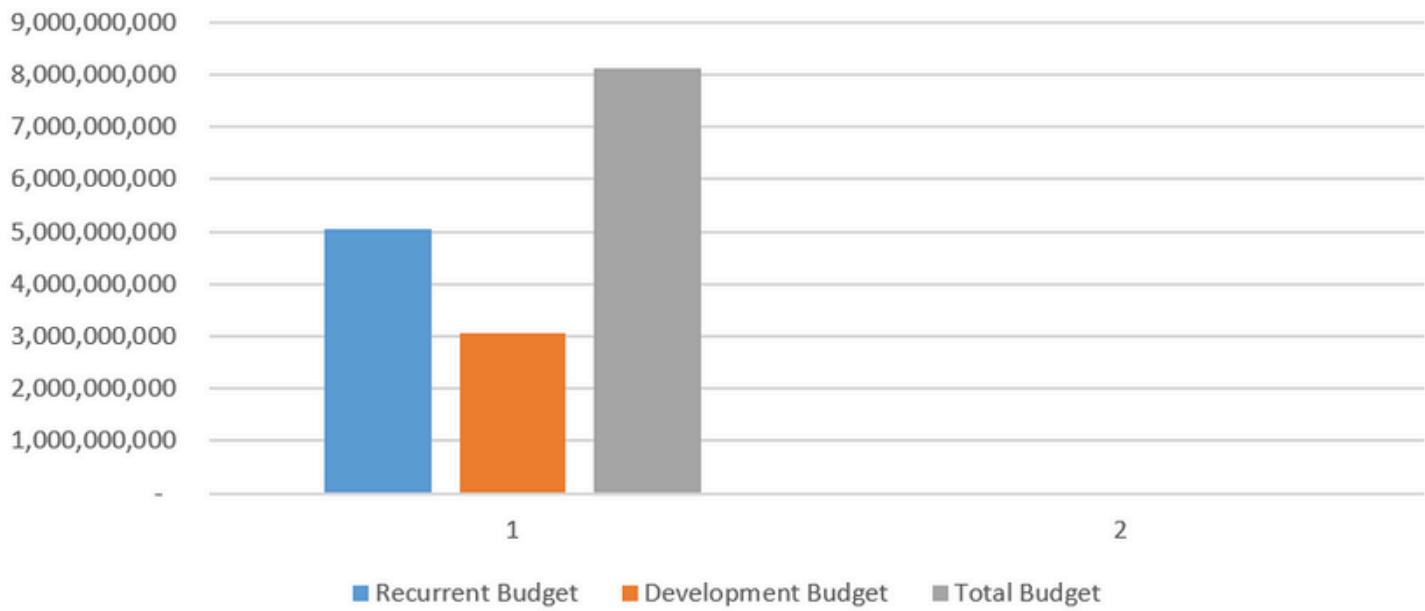
MGAO WA IDARA

MUKTASARI WA MGAO WA IDARA

Kipengee	Kiasi (Shilingi)	Asilimia (%)
Bajeti ya Kawaida	5,050,287,399	62
Bajeti ya Maendeleo	3,052,579,541	38
Jumla ya Bajeti	8,102,866,940	100

MGAO WA BAJETI YA KAUNTI YA KIRINYAGA MWAKA 2024/25

MGAO WA KAWAIDA VS.MAENDELEO

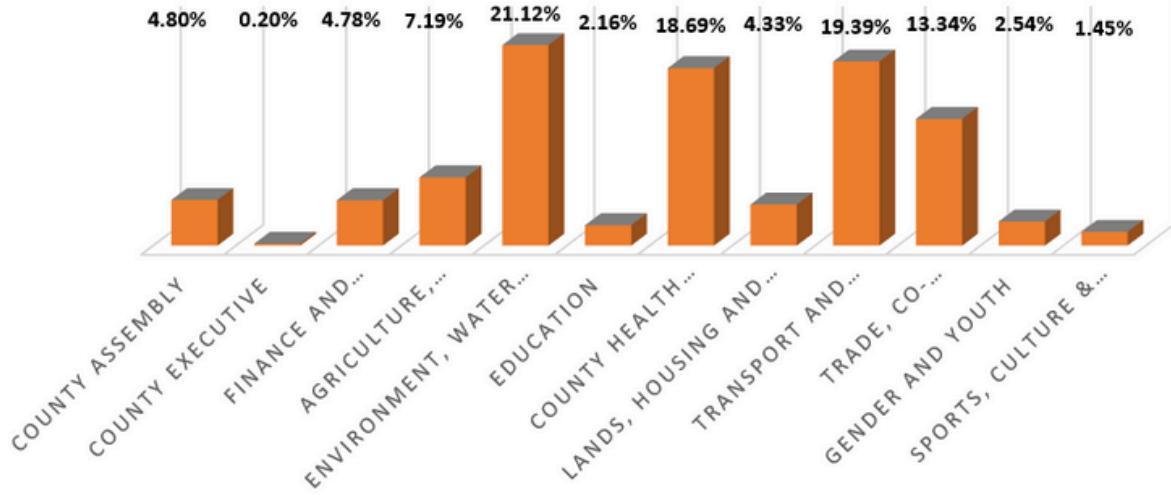
Bajeti ya Kawaida – 62%

Bajeti ya Maendeleo – 38%

PFMA, 2012 inapendekeza angalau 30% ya mapato kutengwa kwenye Bajeti ya Maendeleo. Katika Mwaka wa Fedha wa 2024/25 Kaunti ya Kirinyaga imetenga 38%.

MUHTASARI WA MGAO WA IDARA KATIKA GRAFU.

MGAO WA IDARA

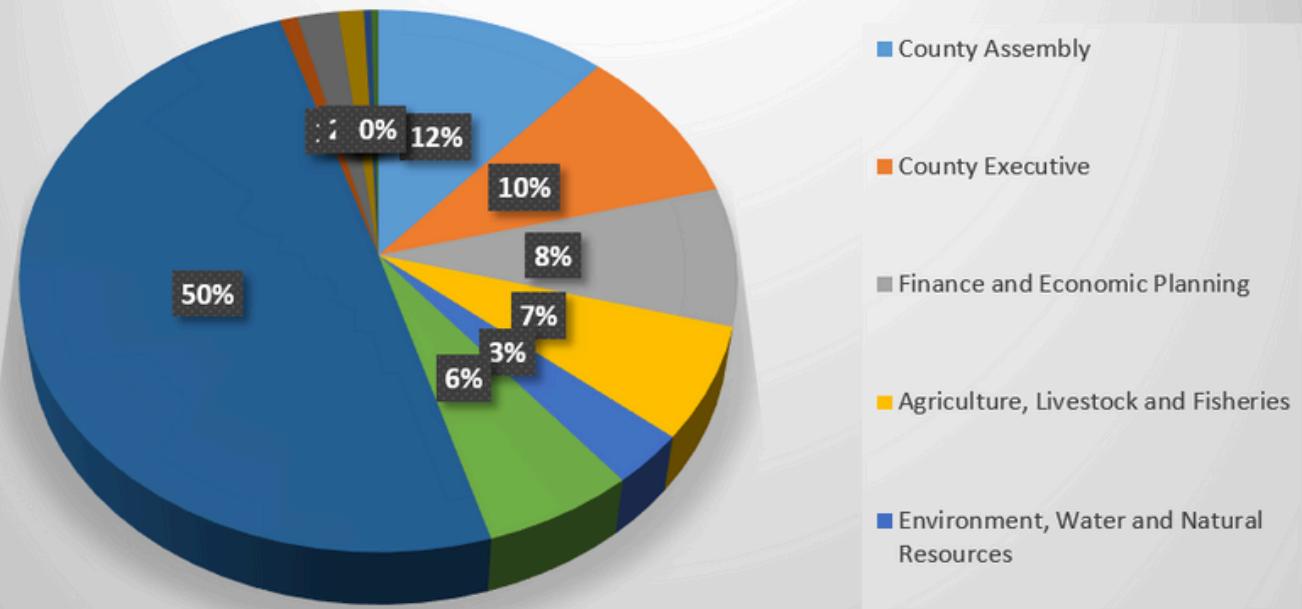
MISHAHARA YA WAFANYAKAZI

Kaunti ilitumia Shilingi.

MISHAHARA	Kiasi (Shilingi.)	Asilimia (%)
Bunge la Kaunti	336,764,608	11.45
Mtendaji wa Kata	279,175,668	9.50
Fedha na Mipango ya Kiuchumi	242,748,083	8.26
Kilimo, Mifugo na Uvuvi	198,633,435	6.76
Mazingira, Maji na Maliasili	93,000,439	3.16
Elimu	183,932,905	6.26
Huduma za Afya za Kaunti	1,462,572,197	49.75
Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Miji	25,638,028	0.87
Usafiri na Miundombinu	59,568,285	2.03
Biashara, Ushirika, Utalii Viwandani na Maendeleo ya Biashara	36,867,741	1.25
Jinsia na Vijana	10,921,467	0.37
Michezo, Utamaduni na Huduma za Kijamii	10,221,467	0.35
JUMLA KUBWA	2,940,044,323	100.00

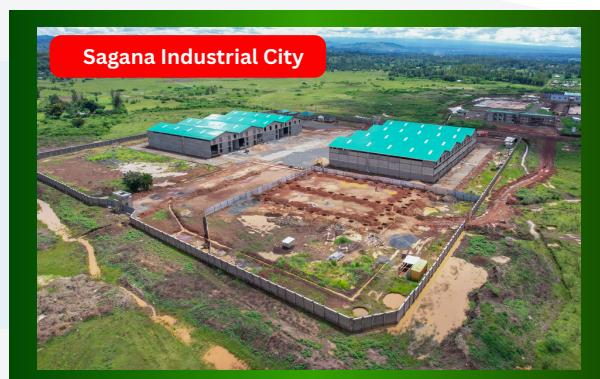
MSHAHARA

I. MAENDELEO YA BIASHARA, USHIRIKIANO NA UJASIRIAMALI

Kipaumbele

- i). Utoaji wa masoko, uongezaji thamani, upatikanaji nafuu wa fursa za mikopo na uwekezaji. Jumla ya Uwekezaji Shilingi. 407,353,872
 - i. Kuendelea kuwekeza katika fursa za kuongeza thamani kwa kuendeleza mbuga ya Sagana Agro-Industrial (EPZ & CAIPS) Shilingi. 275,000,000
 - ii. Kuboresha na kufungua fursa za kibiashara kwa bidhaa kupitia ujenzi, ukarabati na upanuzi wa masoko Shilingi. 10,500,000.
- iii. Serikali ya Kaunti kwa kushirikiana na Serikali ya Kitaifa imejitolea kuhakikisha bidhaa za kilimo zinazozalishwa na wakulima zinavutia mapato ya juu kupitia uongezaji wa thamani mara tu ujenzi unaoendelea wa Hifadhi ya Sagana Agro-Industrial Park utakapokamilika na kuanza kutumika.

II. HUDUMA YA AFYA

Kipaumbele ii). Uwekezaji katika huduma za afya zinazopatikana ili kuhakikisha idadi ya watu yenye afya na tija.

Jumla ya Uwekezaji Shilingi. 2,751,363,745

i. Mishahara kwa watumishi wa Afya; Shilingi. 1,462,572,197

ii. Dawa na vifaa vya matibabu Shilingi. 487,198,562

iii. Kuendelea na ujenzi wa Hospitali ya Kianyaga Shilingi. 208,473,348

iv. Kuendelea na ujenzi wa Hospitali ya Kimbimbi Shilingi. 231,434,852

Serikali ya Kaunti inafanya mageuzi makubwa katika sekta ya afya kulingana na utoaji wa Huduma ya Afya kwa Wote kwa wakazi wa Kirinyaga.

Kando na utendakazi wa jengo la kisasa la matibabu katika hospitali ya Kerugoya, serikali ya Kaunti inaendelea na ujenzi wa hospitali za Kianyaga na Kimbimbi kwa viwango vya nne. Mara baada ya kukamilika, hospitali hizi zitaongeza mabadiliko ya vifaa kuwa hospitali za hali ya juu. Vituo hivyo viwili vitakuwa vinaongeza kwenye Kiwanja cha Kerugoya kilichopo kinachojivunia ICU, HDU, mrengo wa wagonjwa wa nje, ukumbi wa michezo, idara ya dharura na majeruhi, wodi ya watoto, upasuaji na matibabu, ushauri na huduma ya uponyaji, duka la dawa, CT scan na X-ray., na ushauri wa kitaalam.

III. WEZESHA

Kipaumbele iii). Mabadiliko ya maisha kupitia uwekezaji katika kilimo ili kuongeza tija na faida.

Jumla ya Uwekezaji Shilingi. 190,794,411 kutoka (Washirika wa Maendeleo- Benki ya Dunia - Shilingi. 165,294,411 (96%) na Mchango wa Kaunti Shilingi. 5,500,000 (4%).

i. Kuongeza juhudzi za kujenga uwezo katika sekta ya kilimo ili kuboresha tija kwa kuendesha Mfuko wa Kituo cha Mafunzo ya Kilimo cha Kamweti Shilingi. 20,000,000.

Ili kuwawezesha wanawake, vijana na watu wenye ulemavu, serikali ya kaunti inaendelea kutekeleza mipango ya kuwawezesha kiuchumi kupitia minyororo minne ya thamani ya kilimo ambayo ni kuku, shajara, parachichi na nyanya pamoja na kiwanda cha nguo kinachoshirikisha wanawake.

IV. MIUNDOMBINU

Kipaumbele iv). Uwekezaji katika ukuzaji wa miundombinu ili kurahisisha usafirishaji wa watu, bidhaa na huduma kwa urahisi na hivyo kuleta tija na kuimarishe kwa biashara.

Uboreshaji wa barabara za Ufikiaji wa Kata kwa viwango vyote vya hali ya hewa, upangaji wa barabara za kuingilia, ujenzi wa madaraja na uboreshaji wa mifumo ya mifereji ya maji.

Jumla ya Uwekezaji Shilingi. 591,960,863.

i. Uboreshaji wa miundombinu ya barabara katika kaunti hadi kiwango cha Murram ili kurahisisha usafirishaji wa watu na bidhaa Shilingi. 573,170,863.

ii. Usaidizi wa saa 24. uchumi kwa kutoa Taa za Mafuriko katika kata mbalimbali Shilingi. 18,790,000.

V. USIMAMIZI WA TAKA IMARA MIJINI, UPATIKANAJI WA MAJI SALAMA NA SAFI NA HATUA ZA KUZUIA MABADILIKO YA TABIA.

Kipaumbele v). Udhibiti wa taka ngumu mijini, upatikanaji wa maji safi na salama na hatua za kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi.

Kuweka Kaunti safi kupitia Ukusanyaji wa Taka, Uboreshaji wa Vituo vyetu vya mijini na ulinzi wa mazingira huku tukisaidia maisha.

Jumla ya Uwekezaji Shilingi. 644,625,766

- i. Kuboresha afya ya wakazi wa eneo hilo kupitia Mpango wa Maji, Usafi na Usafi wa Kenya (K-WASH) (Washirika wa Maendeleo Shilingi. 366,729,808 na Mchango wa Kaunti wa Shilingi. 5,800,000)
- ii. Uwekezaji wa kusaidia mpango wa hatua za hali ya hewa unaoongozwa na ndani -Programu ya FLLoCA - Ruzuku ya Uwekezaji wa Kuhimili Kuhimili Hali ya Hewa ya Kaunti (CCRIG) Shilingi. 40,000,000
- iii. Msaada kwa miradi mipyä na iliyopo ya maji kupitia Ugavi wa mabomba na viunganishi Shilingi. 48,260,778
- iv. Kuzama kwa visima vya maji Shilingi. 5,800,000
- v. Kuendelea kuwekeza katika usimamizi wa taka ngumu kupitia Ununuzi wa Rukwa Shilingi. 2,500,000.

Serikali ya Kaunti ina nia ya kukabiliana na mahitaji yanayoongezeka yanayoletwa na ukuaji wa miji katika Kaunti ya Kirinyaga na kwa hivyo imeboresha udhibiti wa taka ngumu, Maji, Usafi na Usafi wa Mazingira.

VI. I.ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MIJI

Kipaumbele vi). Kuthibitisha makazi bora na ya bei nafuu na miundombinu ya kisasa ya maendeleo ya mijini.

Jumla ya Uwekezaji; Shilingi. 132,230,548.

- i. Kusaidia maendeleo ya Serikali za Mitaa kupitia Ruzuku ya Mitaji kwa Mamlaka za Mitaa Shilingi. 35,000,000.
- ii. Utwaaji wa ardhi kwa zahanati, makaburi na kufungua barabara ili kurahisisha utiririshaji wa bidhaa na huduma kwa urahisi Shilingi. 23,700,000.

VII. ELIMU

Kipaumbele vii). Upatikanaji wa elimu bora na nafuu.

Jumla ya Uwekezaji; Shilingi. 457,675,957.

Kufanya elimu ipatikane kwa watoto wenyewe uhitaji na wenyewe akili timamu kupitia buraza za elimu na ufadhili wa masomo Shilingi. 188,370,000.

- i. Ruzuku kwa Vituo vya Vijana ili kuweshera kujenga uwezo kwa vijana Shilingi. 20,000,000.
- ii. Kuboresha mazingira ya kujifunzia kwa kujenga madarasa ya ECDE, vyoo na kuandaa Shilingi sawa. 25,583,866.

Serikali ya Kaunti imejitolea kutoa mafunzo ya ubora endelevu na yanayofaa ambayo yatawapa wanafunzi mafundi stadi na mafundi stadi. Imewekeza katika kuboresha na kuandaa polytechnics ya kijiji ili kuwawezesha kutoa mafunzo bora ya kiufundi.

Serikali ya Kaunti imejitolea kutoa huduma bora ya malezi ya watoto wadogo na elimu ya awali kwa watoto wa kaunti hiyo inayolenga kuinua viwango vya elimu vya kaunti. Ili kufanikisha hili, serikali ya kaunti imewekeza katika ujenzi, urekebishaji na utayarishaji wa vituo vya ECDE pamoja na kujifunza kidijitali kote katika kaunti.

VIII. JINSIA NA UJANA

Kipaumbele ix). Kukuza masuala yanayolenga kuinua viwango vya maisha ya vijana, wanawake na watu wenyewe ulemavu.

Jumla ya Uwekezaji. Shilingi. 77,571,020.

- i. Kuweshera upatikanaji wa mikopo ili kuongeza shughuli za kuzalisha mapato kwa vijana kupitia hazina ya mzunguko Shilingi. 30,000,000.

FY 2024/25

SERIKALI YA KAUNTI YA KAUNTI YA KIRINYAGA

BAJETI

The “Mwananchi Guide”